

اهل سخن ایران آشنای می‌سازد. توسط مجله «صدای شرق» نیز نمونه‌های فراوانی از نظم و نثر معاصر ایران به اختیار خواننده تاجیک واگذار شدند، که برخی از آنان قبلاً تذکر یافتند. راه‌اندازی صحیفه‌های ویژه‌ای در مجله به عنوان «اشعار هم‌زمانان»، «ادبیات هم‌زمان»، «ادبیات جهان» و امثال این امکان پیش آورد، که از این راه دست‌اندرکاران مجله در معرفی ادبیات امروز ایران سهیم باشند. از جمله، توسط صحیفه «ادبیات جهان» داستان بزرگ‌زین العابدین رهنما «پیامبر» نشر گردید و هم‌زمان طول چند سال است، که کتاب معتبر پژوهشگر معاصر ایران محمد جعفر یاحقی «فرهنگ اساطیر» با ابتکار شاعر تاجیک و کارمند مسئول این مجله رستم وهاب تهیه و با خط سیریلیک نشر می‌شود. در کنار نشریه‌های مذکور از آغاز نشریه بنیاد فرهنگ تاجیکستان «فرهنگ» مجله‌های «ادب»، «خجند»، «بعذر عنوان «پیام‌سغد» را گرفت، «دوشنبه»، «میترا»، «اینچنین روزنامه‌های «جمهوریت»، «پیام‌دوشنبه»، «جوانان تاجیکستان»، «منبر خلق»، «تاجیکان دنیا» (این روزنامه همگی چهار سال نشر شد، اما نمونه‌های فراوانی از شعر هم‌زمانان را به دست خوانندگان تاجیک رسانید)، «آزادگان»، «ملت»، «حقیقت سغد»، «تراز جهان»، «ورارود»، «سغد»، «دم» و امثال این در کار معرفی و تبلیغ ادبیات معاصر ایران در تاجیکستان نقش مؤثر دارند. در کنار انتشار نمونه‌های بهترین آثار منظوم و منثور، پژوهش‌های محققان ایرانی راجع به شعر و شاعری مصاحبه و مباحثات ادبی با سخنوران این کشور توسط این روزنامه و مجله‌ها دسترسی اهالی فرهنگی کشور گردیده‌اند، که این امر نیز در آشنایی بیش از پیش تاجیکان با ادبیات امروز ایران مؤثر افتاده است.

فعالیت‌های نهادهای علمی و فرهنگی ایران در تاجیکستان در امر تبلیغ ادبیات معاصر ایران، در کنار فعالیت‌های باثمر سفارت جمهوری اسلامی ایران در عرصه نشر و تبلیغ ادبیات امروز ایران در تاجیکستان به بخشی از آنان ارجاع شد، امروز در کشور ما چند نهاد فرهنگی و خیربوی و پژوهشی عمل می‌کند، که خدمات هر یکی از آنان در مقام خاص خود در مسیر معرفی ادبیات امروز ایران قرار دارد. نخست، می‌توان از فعالیت‌های فرهنگی و علمی پژوهشگاه زبان و ادبیات فارسی سفارت جمهوری اسلامی ایران یاد کرد، که اغلب کارهای نشر و تبلیغی این نهاد معتبر توسط آن تحقق پیدا می‌کند. بیشتر آثار ادبی و علمی و پژوهشی انجام‌یافته توسط این نهاد تهیه و در انتشارات «پیوند»، که وابسته سفارت جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان می‌باشد، به دست چاپ می‌رسند. با اقدام این پژوهشگاه نشر فصلنامه «نامه پژوهشگاه» بیش از ده سال است، به راه مانده شده. در صحیفه‌های فصلنامه مذکور برابر نشر نگاشته‌های

دانشوران تاجیک تألیفات سودمند محققان و منتقدان ایرانی به نشر و به دست خوانندگان می‌رسند، که این امر به آشنایی بیشتر تاجیکان به تحقیقات و نقد و بررسی‌های علمی دانشمندان این کشور دوست باعث خواهد شد. فزون بر این نشر فصلنامه دیگری طی دو سال آخر مسما بر «اندیشه» به راه مانده شد، که آن مجموعه بهترین مقالات ادبی محققان معاصر ایران را با خط سیریلیک حاوی است و می‌توان معتقد شد، که نشر این فصلنامه هم در معرفی بیشتر کارنامه‌های علمی ادب پژوهان ایرانی مؤثر آمده است.

در زمینه همکاری‌های علمی و ادبی این نهاد پژوهشی با مراکز پژوهشگاه‌های تاجیکستان نشر متون و آثار ادبی و علمی زیادی به راه مانده شد. از جمله، محصول همکاری‌های پژوهشگاه مذکور و کتابخانه ملی تاجیکستان در طی چند سال آخر عامل بر آن گردید، که به نخستین بار در تاجیکستان کتب معتبری چون «تاریخ بخارا» نرشچی، «سندبادنامه» ظهیری سمرقندی، «نفحات الانس» عبدالرحمان جامی و همچنین تلخیص «سبک‌شناسی» محمد تقی بهار منتشر گردیده، خوانندگان تاجیک بهره‌ور شدند.

رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در تاجیکستان نیز فزون به ده سال است، که فعال است و کارهای شایسته‌ای را در جاده نشر و معرفی ادبیات معاصر ایران محض همین نهاد به انجام رسانیده. به طوری که قبلاً هم تأکید شد، بیشتر مجموعه‌های دسته‌جمعی و دفتر اشعار شعرای معاصر ایران و نمونه‌های ادبیات داستانی این کشور با پشتیبانی مالی این نهاد فرهنگی به دست خواننده تاجیک رسیده‌اند. در جریان فعالیت آن چهره‌های برجسته فرهنگ معاصر ایران چون سید علی موسوی گرماردی، علیرضا قزو، قهرمان سلیمانی و دیگران خدمات شایانی در این عرصه از خود نشان داده‌اند.

در دوران فعالیت‌های فرهنگی قهرمان سلیمانی به عنوان رایزن فرهنگی ایران در تاجیکستان نشر مجله «رودکی» به راه مانده شد، که توسط آن نیز نگاشته‌های هم‌محققان و پژوهشگران تاجیک و هم‌ایرانی راجع به مسائل مختلف ادبیات، فرهنگ، تاریخ، مردم‌شناسی و امثال این به دست خوانندگان رسیدند. از مهم‌ترین کارهای در این فرصت انجام‌یافته برگزاری محافل و نشست‌های ادبی، حضور شاعران معاصر ایران در محفل و همایش‌های همتایان خود در تاجیکستان و دیدار و ملاقات دو جانبه محسوب می‌یابد، که من بعد به یک روند مهم پیوند‌های ادبی دو کشور بدل گردید. برگزاری پنجمین مجمع بین‌المللی استادان زبان و ادبیات فارسی در سال ۲۰۰۶، که توسط پیکار و اقدامات این نهاد فرهنگی باراهنمایی قهرمان سلیمانی انجام شد برای وحدت شاعران و پژوهشگران کشورهای فارسی‌زبان و محققان زبان

✱ در سال ۱۹۹۳ نمونه اشعار بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و هم ادبیات انقلابی - امام خمینی (ره) برای خوانندگان تاجیک منظور گردید، که می‌توان گفت از همین ایام برای انتشار شاعران دوره انقلاب اسلامی و آشنایی جامعه فرهنگی کشور تاجیکستان به ادبیات این دوره نو تاریخ ایران اساس گذاشته شد

✱ در سال ۲۰۱۰ باشد یک مجموعه دسته‌جمعی داستان‌های کوتاه نویسندگان معاصر ایران زیر عنوان «دوازده داستان» از چاپ درآمد، که حاوی نمونه‌های حکایت‌های دوازدهمین از داستان‌نویسان امروز ایران، چون جلال آل احمد، سیمین دانشور، ابراهیم گلستان، نادر ابراهیمی، اکبر رادی، هوشنگ مرادی کرمانی، میثاق امیر فخر، علی مؤذنی، سید مهدی شجاعی، داوود غفارزادگان می‌باشد

و ادبیات فارسی از سراسر جهان در تاجیکستان نقشی ماندگار گذاشت. بعدتر در زمینه فعالیت‌های برابر این نهاد فرهنگی کشور ایران در شهر دوشنبه برای توسعه کارهایی اینچنین در شهر و استان‌های دیگر تاجیکستان اقدام ورزیده شد، که محصول آن راه‌اندازی وابستگی فرهنگی ایران در شهر خجند می‌باشد. هر چند فعالیت این نهاد نه چندان طولانی است و همگی سه سال از آغاز به کار آن نمی‌گذرد، اما بابرگزاری چندین محافل و برنامه مشترک فرهنگی و ادبی آشنایی اهالی فرهنگی استان سغد را با ادبیات امروز ایران توسعه می‌بخشد. از جمله، با اقدام این وابستگی در دانشکده زبان و ادبیات فارسی و دانشکده شرق‌شناسی دانشگاه دولتی خجند اتاق‌های ایران افتتاح گردیده، آنها به کتب و آثار فراوانی تأمین شدند که میان این کتب نمونه‌های بیشماری از دفتر سروده‌های شاعران و نگاشته‌های داستان‌نویسان معاصر ایران جای گرفته‌اند. استفاده مستدام دانشجویان از مخازن کتابی این اتاق‌ها برای عمیق رفت دیدگاه‌های جوانان تاجیک، به ویژه در استان سغد در شناخت درونمایه و روش‌های سبک شاعران و ادیبان امروز ایران مساعدت خواهد کرد. همچنین، آثاری اینچنین با همت این نهاد فرهنگی به کتابخانه استانداری سغد نیز تقدیم شده، که از آن اهالی فراوانی از شهرهای خجند و شهرستان‌های اطراف آن استفاده نموده، از این راه روزنه‌ای در معرفت ادبیات نوین ایران فتح خواهند نمود. کارهای نشر و تبلیغ ادبیات امروز ایران در برابر دیگر اقدامات فرهنگی این نهاد به تدریج بیشتر می‌رود و مطمئناً، که با توسعه فعالیت‌های خویش، وابستگی مذکور می‌تواند بیشتر از این در انتشار ادبیات معاصر ایران در یک حوزه فرهنگی نیرومند تاجیکستان خدمتگزار باشد.